

Satan: wie is hij precies?

Inhoudsopgave:

1. De namen van satan
2. Oorsprong, geschiedenis en karakter van satan
3. Werk van satan tot aan het kruis van Christus
4. Werk van satan sinds het kruis van Christus
5. Oppassen en opletten
6. Verborgene dingen

Het onderschatten van de kracht van de tegenstander of het negeren van zijn bestaan is zeer gevaarlijk. Iemand heeft eens gezegd: 'Hoe meer een mens Christus leert kennen, hoe meer hij te maken zal krijgen met satan'. Het kan nuttig zijn om de volgende dingen te bekijken. Allereerst onder welke namen de Bijbel de satan aanduidt, vervolgens wat de oorsprong, het karakter en het werk van deze gevaarlijke vijand is en als laatste welk verschrikkelijk oordeel hem te wachten staat.

1. De namen van satan

In het Woord van God wordt hij aangeduid met verschillende namen:

- Satan (bijvoorbeeld in Matth. 16:23), dat wil zeggen de tegenstander, degene die tegenover God en Zijn kinderen staat;
- De duivel (Luk. 4:2), dat betekent aanklager, kwaadspreker en vooral 'de aanklager van onze broeders' (Openb. 12:10);
- De slang (2 Kor. 11:3), vanwege zijn sluwheid en omdat hij dat dier heeft gebruikt om Eva in de hof van Eden te verleiden;
- De oude slang (Openb. 12:9), omdat hij al vanaf het begin de mens aanspoort tot kwaad;
- De draak (Openb. 12:9), die de krachten van de wereld gebruikt om kwaad te doen;
- De verzoeker (Matth. 4:3);
- De vijand (Matth. 13:25);
- De vorst van deze wereld (Joh. 12:31);
- De aanvoerder van de macht in de lucht (Ef. 2:2);
- De god van deze eeuw (2 Kor. 4:4);
- De boze (1 Joh. 3:12).

Al deze namen vertellen ons al veel over zijn karakter.

2. Oorsprong, geschiedenis en karakter van satan

Satan is een schepsel van God en hij was gekroond met de meest voortreffelijke gaven. De meeste uitdrukkingen in Ezechiël 28:12-19 die over de koning van Tyrus worden gezegd, lijken ook toepasbaar te zijn op satan. Hij was het 'toonbeeld van volkomenheid, vol wijsheid en volmaakt in schoonheid' (vers 12). Hij was op Gods heilige berg en wandelde te midden van vurige stenen (vers

14). Hij bestond al voor de schepping van de mens. Op een dag kwam zijn hart in opstand tegen God (vers 17). Dus werd hij verbannen 'van de berg van God' (vers 16) als iets onheiligs en sleepte in zijn val de engelen die hem dienden met zich mee. Beroofd van zijn heerlijkheid heeft hij vanaf dat moment 'de macht van de duisternis' (Luk. 22:53; Ef. 6:12) en een groot aantal demonen onder zijn gezag.

Hij 'was een mensenmoordenaar van het begin af, en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid ... Hij is een leugenaar en de vader ervan' (Joh. 8:44).

Hij heeft de val van de mens uitgelokt en hij heerst over de mens door diens emoties en begeerten. Hij weet hoe hij de mens moet aansporen, dankzij zijn scherpe verstand dat, zoals iemand eens heeft geschreven, is toegenomen door zijn lange ervaring met het hart van de mens. Hij heeft de hele wereld - de politieke, culturele en religieuze wereld - tegen Christus opgezet met het doel om Hem te doden. Daarom noemde Christus hem nadrukkelijk 'de vorst van deze wereld' (Joh. 14:30). Vervolgens valt hij voortdurend de discipelen van Christus aan. Vandaag de dag is hij nog steeds de veroorzaker van de vervolgingen tegen trouwe Christenen, zoals hij ook in de afgelopen eeuwen heeft gedaan - voor zover God hem dat toestaat. En hij zal dit ook bij de gelovigen in de toekomst blijven doen. De brullende leeuw (1 Petr. 5:8) kan zich ook voordoen als een engel van het licht (2 Kor. 11:14) en dan is zijn werk nog gevaarlijker voor ons.

Hij is dus een machtig schepsel en heeft een wijze en sluwe geest die we niet moeten onderschatten, want zelfs de aartsengel Michaël durfde geen oordeel van lastering tegen hem uit te brengen toen hij met hem redetwiste over het lichaam van Mozes (Judas 1:9).

3. Werk van satan tot aan het kruis van Christus

De aarde is de plek geworden waar hij onophoudelijk zijn werk uitvoert, terwijl hij nog toegang tot de hemel heeft om de mens aan te klagen. Hij is het hoofd van 'de geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten' (Ef. 6:12). De Bijbel laat zien hoe hij over de aarde rondtrekt en rondwandelt en vervolgens voor het aangezicht van God verschijnt met zijn beschuldigingen en lasteringen (Job 1:6-12). Hij handelt altijd tegenovergesteld aan God, verleidt de mensen en sleept ze mee in het kwaad. Hij is er altijd naar op zoek om de plannen van de genade van God voor de schuldige mens tegen te werken. Hij is het die de wereld voor de zondvloed heeft aangezet tot corruptie, verderf en geweld. Hij is het die de nakomelingen van Noach aanzette tot afgoderij en tot het bevredigen van al hun begeerten. Hij is het die de Farao aanspoorde om alle jongens die bij de Israëlieten werden geboren te doden en Athalia, de dochter van Izebel, aanzette om de koninklijke familie van Juda uit te roeien, om zo de belofte van God teniet te doen. Maar God zij dank: Hij heeft zijn listen altijd gedwarsboemd en de belofte van een Bevrijder is vervuld: Christus is op aarde gekomen.

Vanaf het moment dat de Zoon van God op aarde verschijnt, steekt satan daar al zijn energie in: al zijn krachten worden tegen God ingezet om het plan van de Heer Jezus te laten mislukken. Weet hij niet dat Hij 'het Nageslacht van de vrouw' is, Die hem de kop zal vermorzelen volgens de oudste profetie (Gen. 3:15)? Hij probeert het Kind, de Verlosser van de wereld, te doden in Bethleem. Hij verzoekt de Heer Jezus drie keer in de woestijn en probeert Hem te vergeefs te laten zondigen. In

Gethsémané probeert hij nog een laatste aanval: hij laat de Heer Jezus een glimp zien van wat de prijs voor de verzoening van de zonden zal zijn, de toorn van God zonder enige verzachting. Hij wilde de Heer Jezus tegenhouden op Zijn weg naar het kruis. Maar de Verlosser zou volhardend doorgaan tot het einde.

Hij zou tot het einde gaan en Hij zou overwinnen. Hij had het huisraad van de sterke al geroofd (Matth. 12:29) en Hij zal vervolgens zijn kracht breken. Door Zijn dood heeft Christus degene die de macht over de dood had teniet gedaan, dat wil zeggen de duivel, en allen verlost die 'door angst voor de dood hun hele leven door aan slavernij onderworpen waren' (Hebr. 2:14-15). 'Hij heeft de overheden en gezaghebbers ontwapend, en openlijk ten toon gesteld en door het [kruis] over hen getriomfeerd' (Kol. 2:15). Satan die de zondaren gevangen hield, is zelf gevangen genomen (Ef. 4:8).

Maar hoewel hij is overwonnen aan het kruis en deze overwinning is geopenbaard door de opstanding van Christus, is satan nog niet helemaal ontwapend. Zoals hij de Meester heeft laten kruisigen, zo vervolgt hij de discipelen en allen die in Hem geloven. Zijn werk is niet verslapt. Aan het begin van het Christendom verleidt hij het hart van Ananias en laat hem liegen tegen de Heilige Geest. Anderen leidt hij tot de ergste zonden en weer anderen laat hij valse leerstellingen verspreiden of ontvangen. En hij is doorgegaan en gaat nog steeds door. Hij neemt geen rustpauze.

4. Werk van satan sinds het kruis van Christus

Sinds het kruis heeft hij echter al zijn autoriteit verloren op de gelovige, ook al heeft hij zijn activiteiten evengoed weer opgepakt. Hij is machteloos gemaakt en als wij hem weerstand bieden, dan zal hij van ons wegluchten (Jak. 4:7).

Vlak na de opname van de heiligen en als gevolg van een grote strijd in de hemel van Michaël en zijn engelen tegen satan en zijn engelen (Openb. 12:7-9), zal satan uit de hemel op aarde worden geworpen. Hij zal woedend op aarde komen, want hij weet dat hem nog maar weinig tijd rest om zijn werk van vernieling en verleiding voort te zetten. Hij zal twee sterke hulpmiddelen naast zich hebben: een politieke macht, het hoofd van het heropgerichte Romeinse rijk, en een religieuze macht: de antichrist of de valse profeet.

Ze zullen met z'n drieën een verdorven drie-eenheid van kwaad vormen. Ze zullen engelen met demonische macht sturen en tekenen doen (Openb. 16:13-1). De mensen, door hen verleid, zullen zich voorbereiden op een opstand tegen God. De gelovigen die dan nog op aarde zullen zijn en vooral de overgebleven gelovige joden, zullen vreselijk worden vervolgd (Openb. 12:17). Degenen die zich willen houden aan de geboden van God en die het getuigenis van Jezus Christus zullen hebben (Openb. 12:17), zullen weigeren om zich te onderwerpen aan de antichrist, die door de hele overige joodse bevolking zal worden toegejuicht. Deze overgebleven gelovigen zullen, terwijl ze hun schuld zullen erkennen ten opzichte van de Messias, het evangelie van het koninkrijk verkondigen in alle steden van Israël. Vanwege hun trouw zullen ze met nog meer geweld worden vervolgd door de antichrist, die een afgodendienst in de tempel zal vestigen, maar ze zullen ontsnappen (lees Matth. 24:16-21) en een schuilplaats vinden bij verschillende volken. Ook daar zullen ze het evangelie van het koninkrijk verkondigen en velen zullen het ontvangen en zich bekeren. Maar ook onder hen zullen er martelaren zijn.

Zo zullen de koningen van de aarde, die misleid zijn, zich verzamelen om te strijden tegen de Heer, Die met Zijn leger uit de hemel komt. Ze zullen vernietigd worden. Het hoofd van het Romeinse rijk en de valse profeet zullen levend in de poel van vuur worden geworpen (Openb. 19:20) en satan zal worden gebonden en voor duizend jaar in de afgrond worden geworpen (Openb. 20:1-3). Gedurende die tijd zal hij zijn macht niet kunnen uitoefenen.

Na deze duizend jaar zal de satan worden losgelaten voor de laatste beproeving van de mens (Openb. 20:7). Zijn lange gevangenschap zal hem niet veranderen en hij zal meteen weer proberen om de mensen te verleiden. Velen zullen naar hem luisteren en oorlog voeren tegen de heiligen (Openb. 20:8-9). Maar God zal een einde maken aan het werk van Zijn verschrikkelijke tegenstander: hij zal 'in de poel van vuur en zwavel (worden) geworpen, waar zowel het beest als de valse profeet zijn. En zij zullen gepijnigd worden dag en nacht, tot in alle eeuwigheid' (vers 10). Daar zal hij voor altijd zijn, te midden van de gevallen engelen en van ellendige mensen die Gods genade niet wilden aannemen en die hun oude meester zullen vergezellen in het 'eeuwige vuur', dat God niet voor hen had klaargemaakt, maar voor 'de duivel en zijn engelen' (Matth.25:41).

5. Oppassen en opletten

Zo is de vijand van onze ziel. De ongelovige die weigert de Heer Jezus als Verlosser aan te nemen, moet goed weten dat hij voor eeuwig verbonden is aan satan. Dat feit moet goed worden overwogen! De gelovige, gewaarschuwd voor de kracht van de tegenstander, moet oppassen en opletten om niet in zijn valstrikken te lopen. Zijn enige bescherming is om zich dicht bij Degene te houden Die, nadat Hij satan in de woestijn had gebonden door het Woord en zijn huisraad had geroofd tijdens Zijn bediening op aarde, hem teniet heeft gedaan aan het kruis.

'De God nu van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren', wordt aan de heiligen beloofd (Romeinen 16:20). De beslissende gebeurtenissen waarover we net hebben gesproken zijn dichtbij. Degenen die niets wisten over 'de diepten van de satan' worden aangespoord om stand te houden, totdat Degene Die als Zoon van God de Mensenzoon is geworden, zal komen om te oordelen (Joh. 5:22, 27; Openb. 2:18,24).

6. Verborgene dingen

Waarom heeft God satan zijn plaats in de hemel en zijn werk op aarde toegestaan? Waarom heeft hij het oordeel van deze rebel nog uitgesteld? Deze vragen en vele anderen horen bij de verborgene dingen van God, waarin we niet hoeven door te dringen. We moeten ons tevreden stellen met dat wat aan ons is geopenbaard: 'De verborgene dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen, tot in eeuwigheid, om al de woorden van deze wet te doen' (Deut. 29:29). Vanaf het moment dat een schepsel het zicht verliest op zijn afhankelijkheid van God, wil hij niets anders dan gelijk worden aan zijn Schepper. Dat was precies de fout van onze grote tegenstander en hij wil ons meeslepen in diezelfde zonde, zoals hij ook heeft gedaan bij de eerste Adam.